

Program rada Samostalnog sindikata radnika u BHRT-u za 2019. godinu

Uvod

Najveći izazov za Samostalni sindikat radnika u BHRT-u u 2019. godini je izrada nove sistematizacije i svih pratećih akata BHRT-a. S obzirom na to da menadžment, do dana predaje ovog dokumenta, nije dostavio prijedlog sistematizacije i ostalih popratnih akata, bilo bi potrebno da Sindikat preuzme aktivnu ulogu u kreiranju novog poslovnog okruženja u BHRT-u u interesu svojih članova, na način da izradi svoj prijedlog kolektivnog ugovora, koji za razliku od akata BHRT-a, može sam izraditi i tražiti od menadžmenta BHRT-a da se pokrenu pregovori o tom pitanju.

Drugo bitno pitanje su nedostajući akti BHRT-a, kao što su Pravilnik o napredovanju i Pravilnik o posebnim i ekstremnim uslovima rada i rada na visini.

S obzirom na potpisani ugovor sa EP BiH, stabilno finansiranje BHRT-a u 2019. godini u trenutnim parametrima ne bi trebalo doći u pitanje. Sindikat bi pratio razvoj situacije, ali bi fokus ipak bio na prethodnim pitanjima.

Naravno, Sindikat bi nastavio sa dosadašnjim aktivnostima zaštite prava radnika, poboljšanja materijalnog statusa članova, kao i na povećanju članstva, uz nastavak saradnje sa drugim sindikatima i udruženjima.

Kada je u pitanju finansijsko poslovanje, Sindikat bi i dalje pružao pomoć svojim članovima, organizovao ispraćaj za penzionere i sindikalni izlet, kao i pripremao realizaciju novih projekata.

Ciljevi Kolektivnog ugovora

Kolektivni ugovor je osnovni projekat Sindikata za 2019. godinu i najveći dio resursa bi trebao biti uložen u izradu prijedloga Sindikata i pregovore s menadžmentom za njegovo potpisivanje. U ovome dijelu ću vas upoznati sa ciljevima koje bi Sindikat sebi trebao postaviti u pregovorima s menadžmentom o kolektivnom ugovoru. Ukoliko bi se svi resursi Sindikata na početku mandata novoizabranih organa Sindikata i Podružnica usmjerili na izradu kolektivnog ugovora, trajanje izrade prijedloga ne bi trebalo biti duže od 3 mjeseca. Nakon toga bi se pristupilo pregovorima s menadžmentom.

Kolektivni ugovor bi trebao sadržavati:

1. Plata:

a) Osnovica plate

Osnovica plate u BHRT-u bi bila definisana na način da ne može biti manja od minimalne plate u bilo kojem entitetu. Također, bilo bi potrebno definisati i minimalnu satnicu kako se ne bi događalo da rad nedjeljom, praznicima i noćnim satima ne bude adekvatno plaćen, s obzirom na dosadašnju praksu varijabilne satnice.

Osnovna plata radnika bi se izračunavala na slijedeći način:

Najniža satnica X broj sati rada X koeficijent radnika.

Na osnovnu platu bi se onda dodavali dodaci na platu (rad nedjeljom, praznici itd).

Omjer između najveće i najmanje plate u BHRT-u u maksimalnom rasponu od 1:5, osim za direktore BHRT-a, BHT1 i BHR1, koje imenuje UO BHRT-a

b) dodaci na platu

Prijedlogom Sindikata bi, pored zakonom predviđenih dodataka za rad noću, nedjeljom i praznikom, bili predviđeni i slijedeći dodaci:

- dodatak za popodnevi ili dvokratni rad
- dodatak za rad subotom
- dodatak za rad u eksternim uslovima (kiša, sunce, snijeg, poplave, protesti itd)
- dodatak za rad na visini

2. Ostale naknade

Potrebno je kolektivnim ugovorom definisati i ostale naknade radnicima:

- topli obrok
- naknada za prijevoz
- regres
- porodiljska naknada
- naknada za rad na terenu (dnevnice, noćenje itd.)
- pomoć radnicima u slučajevima smrti ili bolesti
- zimnica ili neka druga vrsta slične naknade
- paketići za djecu radnika
- jubilarne nagrade i otpremnine za penziju
- stimulacije

3. Dugovanja za doprinose i poreze

Sastavni dio kolektivnog ugovora bi trebao biti plan isplata dugovanja radnicima za doprinose i poreze.

4. Radno vrijeme

S obzirom na raznolikost rada u BHRT-u, kolektivnim ugovorom bi bilo potrebno definisati radno vrijeme za različite oblike rada i način obračuna radnih sati.

Iako su i dosadašnjim aktom BHRT-a definisani različiti oblici radnog vremena, potrebno je da se odredbe unesu u kolektivni ugovor i preciznije definišu.

5. Odmori i odsustva

Potrebno je definisati preciznije način korištenja godišnjeg odmora, kako bi se smanjila mogućnost rukovodiocima da manipulacijom odmorima i dopustima dovode radnike u nejednak položaj, a istovremeno bi poslodavac mogao preciznije planirati obavljanje redovnih poslova na način da to ne ugrožava pravo radnika na odmor.

6. Zaštita prava radnika i pravo na štrajk

U ovom dijelu kolektivnog ugovora bi se moralo preciznije definisati na koji način radnik može zaštititi svoja prava, na koji način se obraća poslodavcu da riješi određeno pitanje, pravo na odgovor, uloga sindikalnog predstavnika u rješavanju spora itd. Pravo na štrajk je riješeno Zakonom o radu u institucijama BiH, Odlukom Vijeća ministara BiH o Minimumu procesa rada u BHRT-u i Sprazumom o Minimumu procesa rada u BHRT-u, koji su potpisali Sindikat i BHRT. Kolektivnim ugovorom bi se samo definisao način provođenja Štrajka solidarnosti i Štrajka upozorenja.

7. Obrazovanje radnika

S obzirom na konstantne konstatacije menadžmenta da radnici ne posjeduju dovoljnu, odnosno adekvatnu stručnu spremu, kolektivnim ugovorom bi bilo potrebno definisati prihvatanje cjeloživotnog učenja, odnosno prakse, moguću certifikaciju takve naobrazbe ili eventualno dodatnu edukaciju, kako BHRT ne bi izgubio veliki broj kvalitetnih radnika zbog nemogućnosti da se obrazuju u svojoj struci. Također bi bilo potrebno osigurati dokvalifikaciju ili dodatnu obuku za radnike koji se u sistematizaciji pokažu kao višak na nekom radnom mjestu, kako bi mogli raditi na radnim mjestima gdje će sistematizacija pokazati manjak potrebnog kadra.

8. Uslovi za rad Sindikata

Kolektivni ugovorom bi morali biti utvrđeni potrebni uslovi za rad Sindikata, kako bi taj rad bio što efikasniji, kako bi mogao ponuditi neke nove pogodnosti za članove i kako bi Sindikat imao svoj precizno određen prostor za oglašavanje u emisijama BHRT-a. Ovo se može dogovoriti i posebnim sporazumom koji će kasnije postati dio kolektivnog ugovora.

AKTI BHRT-a

BHRT ima trenutno 2 nedostajuća akta, izuzetno bitna za radnike BHRT-a, a to su Pravilnik o napredovanju i Pravilnik o posebnim i ekstremnim uslovima rada i rada na visini. Također ima akte koje je potrebno modernizovati u skladu sa izmijenjenim modernizovanim procesom rada, kao i štetnim djelovanjem na radnike u različitim oblicima rada.

1. Nedostajući akti

Svjedoci smo da unazad 10 godina ne postoji nikakva strategija napredovanja u BHRT-u, kao i da je napredovanje isključivo vezano za status radnika, naklonjenost njegovog rukovodioca, odnosno dobrih odnosa nižeg menadžmenta sa višim. Nepostojanje kriterija za napredovanje dovodi do toga da jedan broj kvalitetnih radnika nije bio u mogućnosti da napreduje, dok manji broj radnika jeste. Ovim ne želim dovoditi u pitanje da li su radnici koji su napredovali doista kvalitetni, jer vjerujem da veliki broj

njih to jeste, ali BHRT se mora na isti način odnositi prema svim radnicima i time izbjeći diskriminaciju po osnovu napredovanja, koja je do sada činjena. Zbog svega toga, jedan od osnovnih zadataka Sindikata u 2019. godini će biti zahtjev menadžmentu i UO BHRT-a za donošenje Pravilnika o napredovanju.

Drugi nedostajući akt je Pravilnik o posebnim i ekstremnim uslovima rada i rada na visini. Smatram da bi se ovo pitanje trebalo riješiti Kolektivnim ugovorom, ali, ako se to ne uspije, onda obavezno tražiti donošenje i ovog akta.

2. Zastarjeli akti

Trenutno BHRT ima Pravilnik o Zaštiti na radu iz 2001. godine i tzv. tehnološki pravilnik iz 2006. godine. Oba Pravilnika su itekako zastarjela i potrebno je donošenje novih akata koji će biti u skladu s tehnologijom i procesima rada koji se sada primjenjuju i koji će se u budućnosti primjenjivati u BHRT-u i sa aspekta procesa rada, kao i zaštite na radu, naročito kada je u pitanju definisanje profesionalnih oboljenja.

3. Ostali akti

Naravno i svi ostali akti koji prate novu sistematizaciju, odnosno na koje se primjenjuje kolektivni ugovor će morati biti izmijenjeni.

Stabilno finansiranje BHRT-a

S obzirom da je potpisan ugovor sa EP BiH o naplati RTV takse do kraja 2021. godine, Sindikat će svoje resurse u 2019. godini usmjeriti na druga važna pitanja za radnike. Menadžmentu i UO BHRT-a biće dostavljen Prijedlog zakona o Javnom RTV Sistemu i tražiće od njih da riješe ovo pitanje u skladu sa ovlastima koje imaju.

Naravno, Sindikat će pratiti situaciju i uzeti učešće u svim javnim raspravama koje se budu ticale ovog problema i precizno iznijeti stavove radnika o ovom pitanju.

Poboljšanje materijalnog statusa radnika

Sindikat bi nastavio sa dosadašnjim aktivnostima potpisivanja ugovora o saradnji, sa različitim partnerima kako bi se članovima obezbijedili razni popusti i povoljnosti u nabavci roba ili korištenju usluga. Ukoliko bi se postigao sa menadžmentom sporazum o uslovima rada Sindikata, mogao bi se vjerovatno obezbijediti veći broj partnera Sindikata u ovom smislu.

Finansije

Okvirni plan utroška finansijskih sredstava Sindikata bi, u najvećem dijelu, bio određen aktivnostima koje su i do sada provedene, kao što su pomoć članovima zbog

zdravstvenih problema, prigodno obilježavanje bitnih datuma (Dan RTV-a, praznici), organizovanje događaja za članove kao što je Sindikalni izlet, ispraćaj penzionera i sl. U 2019. godini novi projekat Sindikata o ovom pitanju bi bila priprema za osnivanje firme za uslužnu djelatnost, koja bi pružala usluge članovima sindikata. Okvirni utrošak sredstava Sindikata je sačinjen na osnovu finansijskog izvještaja za 2018. godinu i dosadašnjeg rada Sindikata.

1. PREDVIĐENI PRIHODI

- Prihodi od članarina 52 200,00 KM
- Prihodi od provizije – Adriatic 1 350,00 KM
- Ukupno 53 550,00 KM

U strukturi prihoda najveći iznos se odnosi na prihode po osnovu članarina. Trenutno je mjesečni prihod na osnovu članarine od zaposlenih članova oko 4.350 KM, sa platom koja se isplaćuje po osnovici uvećanoj 10%. S obzirom na obećanje menadžmenta da je u budžetu BHRT-a planirano da osnovica ne bude manja od one koja se trenutno obračunava, realno je očekivati da prihodi po osnovu članarine ne budu manji od predviđenog iznosa od 52 200 KM. Predviđeni prihod je nešto manji od ostvarenih prihoda u 2018. godini, jer je u toj godini uplaćeno 13 članarina. Prihod od provizije od Adriatic osiguranja u prošloj godini iznosio je 1 350,00 KM, tako da je planirani prihod za 2019. godinu isti po ovom osnovu.

2. PREDVIĐENI RASHODI

- Pomoć članovima **39%**
- Ugovori za rad u Sindikatu **24%**
- Organizacija događaja i obilježavanje praznika **30%**
- Ostali troškovi Sindikata **7%**

- **Ukupno 100%**

Pravilnikom o dodjeli materijalne i finansijske pomoći je predviđeno da iznos pomoći može biti maksimalno 40% od prikupljene članarine za taj mjesec, što onda iznosi 39% od ukupnih predviđenih prihoda Sindikata, na osnovu čega je i planiran nivo rashoda za 2019. godinu.

Rashodi u 2018. godini po osnovu Ugovora o djelu su iznosili oko 22%. Predviđeni prihod je nešto manji nego u prošloj godini, pa je samim tim predviđeni procenat rashoda po ovoj stavci nešto uvećan i iznosi 24%. Ovdje treba dodati da je nivo rashoda po ovoj osnovi već sveden na minimum.

Pod organizaciju događaja i obilježavanje praznika spadaju aktivnosti Sindikata kao što su ispraćaj penzionera, sindikalni izlet, obilježavanje 8. marta, Dana RTV-a itd. Ostale troškovi Sindikata čine troškovi za gorivo, telefon, internet, kancelarijski materijal, oglašavanje itd. S obzirom da se radi o okvirnom planu, procenat po stavkama može varirati u manjem obimu.

Novi projekat Sindikata je osnivanje firme za uslužnu djelatnost koja bi pružala usluge članovima. U dosadašnjem radu smo uvidjeli da postoji nedostatak par kafe-kuhinja u zgradi RTV doma. Jedini način da Sindikat organizuje njihov rad u skladu sa zakonom je osnivanje firme. U ovoj godini bi se uradila analiza opravdanosti ulaganja u ovaj projekat, kao i istražili modeli upravljanja. Ukoliko se pokaže opravdanost ovakvog ulaganja, Upravni odbor bi za narednu Skupštinu Sindikata pripremio osnivački akt i ostalu potrebnu dokumentaciju.

Rad Upravnog odbora i aktivnosti na povećanju članstva

U dosadašnjem radu Upravnog odbora Sindikata uočeno je da postoji potreba za izmjenom Poslovnika o radu UO, na način da se rad članova UO ne svodi samo na dolazak na sjednice. Potrebno je aktivno učestvovati svih članova UO u aktivnostima koje provodi Sindikat. Također, potrebno je predvijeti sankcije za rad koji je u suprotnosti sa odredbama Zakona, Statuta i Poslovnika UO, kao i za nerad u organima Sindikata. Cilj svake organizacije je povećanje broja članova. Dužnost svakog člana je da promoviše rad Sindikata kroz pozitivnu kampanju, ističući prednosti članstva u reprezentativnom sindikatu, kao što su pravo na pregovore sa menadžmentom, pravo na štrajk, kao i druge povoljnosti vezane za članstvo u Sindikatu.

Saradnja sa sindikatima i udruženjima

Sindikat bi morao nastaviti sa razvijanjem postojeće saradnje sa sindikatima i medijskim udruženjima u BiH, kao i pokušati ostvariti saradnju sa svima onima koji budu iskreno podržavali naše ciljeve. Također pokušaćemo djelovati i u regionalnim okvirima, u skladu sa mogućnostima.